

Handläggare:
Johan Westin
Telefon: 08-508 31902**Till**
Kulturförvaltningen
2014-04-08
Nr 5**Kulturförvaltningen****Underlag för budget 2015 med
inriktning 2016 och 2017****Förslag till beslut**

Förvaltningens förslag till beslut

1. att godkänna förvaltningens underlag till budget för år 2015 och beräkningar för åren 2016 och 2017 samt överlämna ärendet till kommunstyrelsen.

Berit Svedberg	Johan Westin
Kulturdirektör	Administrativ chef

Ärendet

Verksamhetsberättelsen för kulturförvaltningen med bokslut för 2013 och verksamhetsplanen 2014 utgör bakgrundsbeskrivning till det underlag för budget för 2015 - 2017, som ska lämnas till kommunstyrelsen inför den centrala budgetberedningen. Utgångspunkten för budgetunderlaget är kommunfullmäktiges budget för år 2014 med inriktning för åren 2015 - 2016.

Ärendet har handlagts av administrativa staben i samarbete med verksamhetsavdelningarna samt kommunikations- och kulturstrategiska staben. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 28 mars 2014

Innehållsförteckning

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	3
1.1 Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök.....	4
1.2 Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras	6
1.3 Stadens verksamheter är kostnadseffektiva	9
2 Nämndens verksamhetsområde	10
3 Sammanfattande ekonomisk analys.....	13
3.1 Drift.....	14
3.2 Investeringar.....	16
3.3 Betydande projekt som inte är investeringar	18
4 Övriga redovisningar	20
5 Lokalförsörjningsplan.....	20
5.1 Inledning	20
5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av faktorer som förändrar behovet av lokaler	20
5.3 Kapacitet	21
5.4 Förändringar i lokalbeståndet.....	21
5.5 Kostnadsutveckling.....	22
5.6 Effektiviseringsmöjligheter.....	22
5.7 Övrigt	22

Bilagor

Bilaga 1: KunKuf

Bilaga 2: SPIS

Bilaga 3: Uttalande från Lärarförbundet

Bilaga 4: Uttalande från SACO

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Inledning

Kulturförvaltningens uppdrag är att möjliggöra att alla i Stockholm tar del av ett kulturliv som är angeläget och av hög kvalitet..

Stockholms stads ”Vision 2030 om ett Stockholm i världsklass” innebär att staden ska vara mångsidig och upplevelserik, växande och innovativ och stå för ett medborgarperspektiv - en storstad i internationell tätposition. Därför är visionen att staden ska växa med kultur!

Staden drar till sig människor från Sverige och världen som lockas av storstadens utbud, en plats för internationella möten och kreativa möjligheter men också av mellanrum som ger plats för alternativa livsstilar och kulturformer. Stockholms erbjudande till sina medborgare, kreatörer och besökare är en stad som är:

- *Upplevelserik och attraktiv*
- *Tillgänglig och välkomnande*
- *Utmanande och nyskapande*

Stadens expansion skapar förutsättningar och möjligheter för kulturens roll i medborgarnas liv. Expansionen ökar också kulturens och konstens möjligheter att utvecklas och nå allt fler. Därför tillgängliggörs kulturen på fler platser, i fler kanaler och i olika former.

En stad vars medborgare präglas av ökad mångfald kräver ett kulturliv som i ökande grad speglar medborgarnas olika åldrar, ursprung, mobilitet, ekonomi, geografisk spridning och konstnärliga preferenser. Om kulturutbudet speglar medborgarnas efterfrågan blir staden attraktiv och upplevelserik. Om enskilda grupper inte erbjuds ett angeläget och kvalitativt utbud skapas en upplevelse av utanförskap.

Efterfrågan på kultur i samhället växer. Detta syns i förvaltningens möten med stadens aktörer från stadsbyggnad, utbildning och besöksnäring såväl som med näringsliv. Detta skapar möjligheter som behöver investeringar för optimalt utnyttjande.

Stadens prioriteringar och analys av kulturområdet sammanfaller väl med Statens Kulturråds prioriteringar. Där belyses vikten av att stödja barn och ungdomskultur, att ge kulturen vidare ramar att verka i olika samhällssektorer och att vara en central plats för utvecklandet av demokratin i samhället.

När Stockholm växer både beträffande medborgare och besökare behöver kulturen växa. Staden växer årligen med ca 16 000 invånare och för 2014 är kostnaden för Kulturförvaltningens verksamheter 883 kr per stockholmare. Ett växande Stockholm tillsammans gör att den framtida ekonomiska utblicken är utmanande. Särskilt om utbyggnaden av nya områden omfattar nya etableringar av kulturverksamhet. En annan aspekt är att en ständigt ökad produktivitet, utan att kvaliteten sänks, kan vara svår att åstadkomma inom verksamheter som i stor utsträckning bygger på mötet mellan besökare/elever och personal.

1.1 Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stockholm växer. Inte bara i antal invånare, men också i kunskap, komplexitet och mångfald. Det skapar kollisioner mellan generationer, kulturer och vanor. Men om kraften i dessa möten tas tillvara vidgas horisonterna och kreativiteten och toleransen växer.

Kulturförvaltningen erhöll tre viktiga satsningar inför budgetår 2014; lässatsningen, barnkulturår och El-Sistema. Lässatsningen var ettårig och genomförs under 2014. Satsningen är oerhört viktig och förvaltningen vill lyfta fram den som en del av ordinarie verksamhet och över en längre sikt. Barnkulturåret är tvåårig och kommer att löpa från våren 2014 till hösten 2015. El-Sistema kommer under perioden att utvecklas ytterligare och fler områden kommer att inkluderas. El-sistema projektet bör därmed permanentas från 2016.

Stockholms stadsbibliotek

Biblioteken ska enligt biblioteks- och strukturplanen förändras i takt med staden och stockholmarna, utifrån detta genomförs och planeras en rad renoveringar och nyetableringar av bibliotek och det digitala biblioteket ska finnas i varje stockholmares ficka. De digitala tjänsterna bör i ökad utsträckning utvecklas och drivas i samarbete med fler regionala, nationella och internationella samarbetspartners, däribland andra enskilda bibliotek.

Enlig ovan nämnda planer ska biblioteken vara stockholmarnas partner i vardagen, för läsande, lärande och reflektion men under 2015 ska planerna revideras. Biblioteken bör sannolikt fortsätta erbjuda liknande funktioner i människors liv men i takt med tiden behöver fokus och metoder förändras. Ett växande Stockholm för alla förutsätter riktade insatser så att alla stockholmare ges möjlighet att utnyttja sin fulla potential. På så sätt bidrar biblioteket till att undvika ett samhälle präglad av klyftor.

Främjande av läsning, livslångt lärande och lokalt engagemang är demokratiska uppdrag där biblioteken ska utveckla riktade insatser till specifika målgrupper. Detta för att på så sätt bidra till att fler läser mer och inspirera de som idag sällan läser. Fler stockholmare ska också ges förutsättningar till livslångt lärande och de unga som idag kommer från studieovana miljöer behöver särskilt inspireras. Slutligen är och kommer biblioteken fortsätta vara en viktig del av lokalsamhället som en plats för gemensam, lokal dialog och reflektion. Ett demokratiskt samhälle för alla förutsätter att alla känner sig välkomna till denna dialog, specifikt viktigt för de som annars riskerar att känna sig exkluderade från samhällets gemenskap. De prioriteringar som fordras är samtliga av sådan karaktär att det antingen krävs nya medel eller tydligt mandat att genomföra satsningar på bekostnad av annan existerande biblioteksservice, i socioekonomiskt starka delar av staden.

Kulturskolan

Med ett tydligt fokus på effekter för målgruppen i verksamhetsplanering, genomförande och uppföljning på alla nivåer införs en ny organisation av kulturskoleverksamheten. Arbetet sker utifrån inriktningen i den av kulturnämnden fastställda strategiska planen - *Kulturskola 2030*- med fokusområdena *utbud, kompetens, samverkan, lokaler* och *intäktsfokus* samt slutsatserna från den översyn av Kulturskolan som genomfördes under 2013.

Flera forskare lyfter fram den positiva påverkan som kulturutövande i unga år har på hjärnans utveckling. Forskningen påvisar att de barn som haft ett aktivt kulturutövande under sin uppväxt processar visuell information snabbare, har bättre finmotorik, är mer benägna att lära

av sina misstag, kan hantera ”många bollar i luften” samtidigt, är snabbare på att scanna av och analysera komplex information och är mer kreativa än de barn som inte haft tillgång till kultur.

Kulturskolan vill under de kommande åren utveckla arbetet med att lyfta ungas delaktighet och det egna skapandet med digitala medier som verktyg genom att skapa ett medicenter där betydligt fler unga får tillgång till att arbeta med det personliga berättandet genom bland annat film, radio och foto, såväl inom ramen för terminskurser som i skolprojekt. Kulturskolans utmaning är att lyckas attrahera fler barn och ungdomar i ytterstaden samt att utveckla metoder och arbetssätt så att än fler barn och ungdomar kan beredas plats totalt sett.

Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och Stockholmsforskningen

Södra stadshuset/Stadsmuseet står inför en genomgripande renovering, från januari 2015, vilket innebär att verksamheten tillfälligt måste evakueras. Evakueringen öppnar nya möjligheter att göra verksamheten synlig på olika platser i staden och med nya samarbetspartners. Faktarummet med de digitala verktygen Stockholmskällan och Digitala stadsmuseet kommer att göra nedslag på biblioteken på Växtplatserna och i Stadsarkivets läsesal. Öppethållandet kommer att öka i de sex museilägenheterna och öppna stadsvandringar ska göras varje dag året runt. Museipedagogerna gör mer uppsökande verksamhet i skolorna. Insamlingsprojekt – där människors berättelser ökar vår kunskap om nutidens stockholmare – skapas i samverkan med föreningar och enskilda.

Erfarenheterna från evakueringsperioden blir inputs i en långsiktig utveckling där Stadsmuseet och Medeltidsmuseet är angelägna framtida mötesplatser. Detta möjliggörs bland annat genom nya samarbeten samtidigt som det är en strävan att öka kulturarvsfrågornas närvaro på olika platser i staden. I en tid då kulturarvet står i fokus i debatten om tillhörighet och svenskhet har de offentliga kulturarvsinstitutionerna ett särskilt ansvar att ge perspektiv och sammanhang över tid. Detta gäller inte minst ett lokalt museum som Stadsmuseet som kan spela en viktig roll för frågor om identitet. Museets roll som hela stadens museum bör därför utvecklas i dialog med stadens invånare.

För att stadens höga ambitioner vad gäller konstnärlig gestaltning i det offentliga rummet ska vara långsiktiga behöver medel för förvaltning avsättas i motsvarande grad som investeringarna ökar. Stadsmuseet har förvaltningsuppdraget för konstnärlig gestaltning på allmän platsmark och har svårt att leva upp till de ökade behoven.

Liljevalchs/Stockholms konst

Under 2016 infaller Liljevalchs 100 årsjubileum och med anledning av det planerar Liljevalchs för två större utställningar. Utställningarna är Vårsalongen jubileum och Liljevalchs 100 år. I den senare kommer vi återskapa det viktigaste som hänt under dessa år, samt ägna en sal åt husets arkitekt Carl Bergsten. Arbetet med jubileumsutställningen med tillhörande jubileumspublikation kommer att inledas hösten 2014 och själva projektet med inlån och produktion kommer att kostnadsfritt innebära en succesiv upptrappning.

Evenemang

Evenemangsavdelningen måste i framtiden vara både operativ och strategisk. Avdelningens operativa kompetens och erfarenhet av, inte minst stora evenemang i citymiljö, är dess styrka och bör bibehållas och utvecklas. Samtidigt är det viktigt att delta i det strategiska arbetet kring evenemang i Stockholm, något som görs bl a genom deltagande i utvecklingen av evenemangsstrategin. Efterfrågan kring evenemangsavdelningens kompetens och erfarenheter fortsätter att öka. Detta i takt med insikten om evenemangens och kulturens betydelse för stockholmarna och inte minst för turistnäringen.

I evenemangsstrategin har man bl a identifierat behovet av att Stockholm skall satsa på två större evenemang, ett under vintern och ett under sommaren. Arbetsgruppen för evenemangsstrategin har förordat Kulturfestivalen som det stora sommaren evenemanget, vilket är mycket positivt. Fördelarna är många med bl a en redan upparbetad bas och renommé. Vinterevenemanget bör förläggas i samband med Nobel med inriktning på forskning/utveckling.

Kulturstrategiska staben

Kulturstrategiska staben fördelar stöd till det fria kulturlivet. En ökad mångfald av kulturaktörer och fokus på konstnärlig kvalitet borgar för att ett attraktivt utbud erbjuds boende och besökare. Ett flertal stödformer med olika inriktning syftar till att göra Stockholm till en attraktiv stad att verka i som konstnär eller kulturskapare och att fler medborgare upplever ett rikt kulturliv. Staben arbetar för att i samarbete med andra aktörer från staden, kommuner i länet och privata sektorn utvidga förutsättningarna för konst och kultur. Stödformerna prioriterar angelägna målgrupper och platser för att utvidga demokratin i samhället. Sammantaget utgör stödformerna en grund för ett kulturliv som bidrar till ökad trygghet.

1.2 Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

Människors sätt att kommunicera har drastiskt förändrats på bara några år. Smarta telefoner, sociala medier och en ständig uppkoppling ställer alla som arbetar med kunskapsförsörjning och upplevelser inför ständiga utmaningar. Exempelvis; kommer medborgarna i allt större utsträckning att ta del av kulturens utbud i mobila digitala kanaler eller fortsätter kulturkonsumtion att vara bundet till en fysisk plats? Hur garanteras stockholmarna fortsatt tillgång till information och berättelser oavsett medium? De institutioner som inte förmår vara närvarande i detta universum, tappar snabbt i attraktivitet och relevans.

Stockholm stadsbibliotek

Satsningar på det digitala biblioteket skapar förutsättningar för att tillgodose allmänhetens ökade förväntningar kring e-tjänster. Stadens biblioteksplan för biblioteksverksamhet i Stockholm slår fast att biblioteken ska ”tillhandahålla medier i alla format”. En idag juridisk, ekonomisk och kommunikationsmässig utmaning som måste lösas för att biblioteket ska fortsätta uppfattas som en relevant aktör att tillgängliggöra och guida i den ökade mängden litteratur och information. Samtidigt som biblioteket erbjuder mycket annat är lån av medier fortfarande den vanligaste anledningen till att människor använder stadens bibliotek men då fler efterfrågar digitala medier måste biblioteket också kunna erbjuda detta. Fri tillgång, systematisering och guidning bland medier är och kommer vara bibliotekets unika roll i samhället.

Kulturskolan

E-tjänsteutvecklingen har varit ett framgångsrikt projekt för elever och föräldrar och Kulturskolans verksamhet och en vidareutveckling av de två e-tjänsterna, *kurskatalog och bokning* kommer att ske under perioden. Med en noggrann omvärldsbevakning och en aktiv dialog med elever och föräldrar ska Kulturskolan ligga i framkant. Kulturskolan behöver därför få till stånd en långsiktig satsning på IT-infrastrukturen för att vara en utbildning och verksamhet som är i takt med tiden och samhället. Det gäller allt från datorer, nätverk och support av verksamhetsdatorer till kompetensutvecklingssatsningar. Användandet av digitala verktyg och IT är allt mer en självklarhet för Kulturskolans elever och detta ställer nya och förändrade krav på verksamheten. Alla medarbetare i Kulturskolan ska ha möjlighet att använda IT-tekniken i sitt arbete. Detta är inte en realitet idag. Trådlöst internet samt tillgång till datorer eller motsvarande för varje lärare är ett måste för att Kulturskolan ska fortsätta att vara en attraktiv och konkurrenskraftig verksamhet i framtiden. Dessa satsningar blir även avgörande för att Kulturskolan ska kunna erbjuda undervisning i nya ämnen som musikproduktion, film, foto, animering, DJ mm. Många av Kulturskolans lokaler är i dagsläget inte utrustade för att möta samhällets förändrade digitala behov, vilket bör åtgärdas. Trådlöst internet saknas i 19 av totalt 20 egna verksamhetslokaler.

Försöksverksamheten med instrumentalundervisning via nätet, *Kulturskolan ONLINE* ska fortsätta att utvecklas.

Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och Stockholmsforskningen

Stadsmuseet och Medeltidsmuseet har utvecklat nya moderna webbplatser och arbetar också aktivt med sociala medier. Det digitala stadsmuseet som löpande fylls på ger allmänhet och forskare tillgång till museets samlingar var man än befinner sig i världen. Det digitala stadsmuseet är en viktig komponent i stadens satsning på "open data". Det kvarstår frågor att lösa om upphovsrätt och eventuella användningskostnader.

Liljevalchs/Stockholms konst

Grunden är en liten organisation som växer vid behov dvs. en serviceorganisation som konsekvent arbetar med externa krafter eftersom det berikar verksamheten med nya impulser. Stockholm konst/Liljevalchs ämnar under de år som kommer fortsätta med den digitala satsning som gjorts att både visa utställningar och konst på stan för nya målgrupper. Kontakt finns med Micasa och kontakt skall upprättas med utbildningsförvaltningen/SISAB om visningar för målgrupper i ytter- som innerstad. På detta sätt når konsten både gamla och nya målgrupper – ett led i det demokratiska uppdraget.

Evenemang

Genom ett utökat samarbete med bl a SVB, SBR och SLK vill evenemangsavdelningen ytterligare stärka marknadsföringen och kommunikationen av stadens egna och även andra evenemang som lyfter Stockholm.

Kulturstrategiska staben

Kulturstrategiska staben har under de senaste åren utvecklat tillgängligheten till de olika stödformer som förvaltningen erbjuder. Stödformerna har öppnats för fler aktörer och breddats med medborgarna och publiken i fokus. I framtiden ska allt fler uppleva att de har tillgång till ett angeläget och kvalitativt kulturutbud. Genom E-tjänster, förändrade arbetssätt och fler fysiska mötesplatser för kultur når kulturen fler. Växtplatsprojektet är en särskild satsning inom stadsdelsområdena och syftar till att medborgaren upplever ökad delaktighet, att förvaltningens verksamheter når fler och att kulturen synliggörs.

1.3 Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

Kulturförvaltningen fortsätter att utveckla verksamhet, organisation, arbetssätt och kompetens som klarar ständiga förändringar. Nyfikenhet på omvärlden och på vad stockholmarna vill med vårt kultur- och konstliv bäddar för ett öppet och lyhört bemötande och skapar en beredskap för förändringar. Det gäller på ledningsnivå vid prioriteringar och strategiska ställningstaganden, men också i medarbetarnas vardag genom förhållningssätt och arbetsmetoder för ständiga förbättringar.

Stockholm stadsbibliotek

Biblioteken märker ett behov att i ökad takt förändra och anpassa personalens kompetens till rådande verksamhetsinriktning och är därmed i behov av allt mer strategisk stöd som komplement till dagens mycket väl fungerande praktiska stöd.

Kulturskolan

Den svenska musik- och kulturskolan är landets största satsning på barn- och ungdomskultur och uppgår till ca 2 miljarder kronor per år. En växande huvudstad bör ha en ambition att var femte barn och ungdom ges möjlighet att delta i någon kulturskoleaktivitet på sin fritid. Med dagens satsning når kulturskolan 8-9 % av målgruppen i Stockholm. Även om elevantalet i kulturskolan ökar så minskar den procentuella andelen på grund av den snabba befolkningsökningen.

Förmågor som ofta är avgörande på arbetsmarknaden vid rekrytering av ny personal är kommunikation, förmåga att arbeta i team och självförtroende. Allt detta är kompetenser som man som elev i Kulturskolans verksamhet har stora möjligheter att utveckla.

Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och Stockholmsforskningen

Under de senaste åren syns en tydlig vilja i staden att samverka kring kompetenser så att man inte bygger upp samma specialkompetens på olika förvaltningar. För Stadsmuseets del har det inneburit att utökat samarbete med bland annat kyrkogårdsförvaltningen, fastighetskontoret, stadsbyggnadskontoret, utbildningsförvaltningen, Stadsholmen, trafikkontoret, stadsarkivet, SHIS och exploateringskontoret. Men också statliga aktörer som Trafikverket. Avdelningen bistår förutom med antikvarisk expertis och kunskapsuppbyggnad också med pedagogiska insatser. Samverkan borgar både för ett effektivt resursutnyttjande men också för bättre kunskapsspridning.

Liljevalchs/Stockholms konst

För Liljevalchs har förvaltningen angett ett budgetförslag som inrymmer en skiss för ny organisation från och med 2017. Under om-tillbyggnadsperioden september 2016- april 2017 sitter nuvarande personal kvar i huset, men likafullt görs en eller två utställningar ”på stan”. Den nuvarande budgetramen bör kvarstå under ombyggnaden; speciellt eftersom Liljevalchs

inte tagit höjd för anskaffning av inventarier etc i samband med ombyggnationen.

Evenemang

Evenemangsavdelningen är idag en liten organisation som växer utifrån behov. Avdelningen bör bibehålla dess mindre storlek och kunna vara flexibel beroende på uppdrag. Dock finns det utmaningar i att säkra framtida konstnärlig kulturkompetens inom området. Man bör också aktivt arbeta med att hitta lösningar som säkrar flexibiliteten inom ramen för gällande regelverk som LAS och LOU.

2 Nämndens verksamhetsområde

Vilka konsekvenser får omvärldsutvecklingen för kulturens roll och plats i kommunen och lokalsamhället i allmänhet? Stockholm ska ha kultur i världsklass. Kulturförvaltningen är en viktig motor i utvecklingen i hela Stockholms kulturliv.

Stockholm växer och kulturen har en väsentlig roll i stadens vision om ett Stockholm i världsklass. Mycket pekar på att kulturen får en ökande roll i samhället. Förvaltningen har ett starkt fokus i att leda mot effekter. Det är viktigt att utveckla fler åtaganden och mått som visar på resultatet av den verksamheten åstadkommer. Vad är samhällsnyttan, meningen med att delta i och värdet av verksamheterna? Hur mäter man det? Nya mätetal behöver utvecklas som kan visa hur deltagarna i verksamheterna får glädje och nytta av sina kunskaper i ett livslångt perspektiv och hur kulturförvaltningens verksamheter bidrar till att göra Stockholm till en attraktiv och levande stad.

Kulturförvaltningen har valt att fokusera på ett antal områden för perioden 2015 – 2017:

Stadsutveckling

Förvaltningen driver och deltar i rad stadsutvecklingsprojekt. Några exempel är Liljevalchs tillbyggnad, Medborgarplatsens bibliotek, Kista bibliotek, gasklockan och stadsmuseets utveckling. Allt fler aktörer innanför stadsutvecklingsområdet efterfrågar förvaltningens kompetens och nätverk. Utgångspunkterna är ofta att man vill skapa en attraktiv, trygg och levande stad med hög livskvalitet för alla medborgare. Arbetet är inriktat på att utveckla metoder, kartläggningsverktyg och kompetens som möter efterfrågan på kultur i en växande stad. Här behövs ökade resurser för att mer aktivt delta i utvecklingen.

Mångfald och antidiskriminering

Under 2014 avslutas den stora kompetensutvecklingsinsats som genomförts i förvaltningen, med hjälp av EU-medel. Ett arbete kring fortsatt arbete har påbörjats och innehåller flera delar:

Översynen av chefsutveckling som pågår berör bland annat mångfaldsfrågorna och en rad olika verktyg för att leda mångfald ska tas fram, inte minst när det gäller rekrytering, men också för att ta vara på olikheter i arbetsgrupperna. Värderingarna kring mångfald är avgörande. Mångfald är inte ett problem vi ska lösa utan en tillgång för utvecklingen av våra verksamheter. Vem och vilka finns vi till för? Kulturförvaltningen vill fördjupa svaren på dessa frågor i ett arbete kring verksamheternas organisationskultur. I ett första steg handlar det om att tydliggöra hur kulturen/miljön uppfattas idag. Inspiration har inhämtats bland annat från Skatteverket som har erfarenheter från ett lyckat arbete.

Det goda mötet med besökare, elever och andra är avgörande. Genom ett medvetet och systematiskt arbete kring hur vi utvecklar vårt sätt att förstå behoven hos våra målgrupper, kommer bemötandet kontinuerligt bli ännu bättre. Det gäller även dialogen med målgrupperna

för att utveckla vårt utbud.

Förvaltningens bemötandeguide sätter ramarna och kontinuerlig uppföljning med s.k. Mystery Visitors ger oss verktyg att hålla frågan aktuell. En ny mångfaldsplan ska arbetas fram under året, med höga ambitioner, konkreta uppgifter ansvarsfördelning etc.

Digital utveckling

Den digitala och mobila utvecklingen i samhället går snabbt. Medborgare har ökande förväntningar på att tjänster och utbud ska finnas tillgängliga via digitala kanaler och gärna på handhållna enheter. I denna kontext behöver kulturförvaltningen fortsatt utveckla de digitala kanalerna för produktion, distribution och kommunikation av sitt utbud. Samtidigt behöver förvaltningen erbjuda stöd för de grupper bortom den digitala klyftan som riskerar att exkluderas från information och utbud.

För kulturskolans målgrupper är it och de digitala verktygen ofta en självklarhet. Det här möter verksamheten upp genom att införa dagens tekniska verktyg i sin undervisning och att löpande utveckla sin pedagogik baserad på dem. Kulturskolans it-infrastruktur är fortfarande inte utbyggd för att fullt ut kunna utnyttja den nya tekniken. Lokalerna behöver kompletteras med trådlöst internet.

Stockholms digitala stadsmuseum finns idag tillgängligt som en publik e-tjänst. Här får organisationer och medborgare tillgång till en rik bildskatt och har också möjligheten att bidra med eget material. Samlingar tillgängliggörs också som en del av stadens ”öppna data”. Bara en bråkdel av stadsmuseets samlingar finns tillgängliga i digital form. Kostnaderna är en svår begränsning för en fortsatt digitalisering av föremål och fotografier. Billigare lagringstjänster inom ramen för gemensam it-service är helt nödvändiga för större utökning av materialet.

Förvaltningens e-tjänster för anmälan till kulturskolan och ansökan om kulturbidrag vidareutvecklas i strävan efter kundanpassning och digitala processflöden. Stadsmuseets e-tjänst för bokningar används av medborgare och fungerar även som ett verktyg för att effektivisera interna processer. Förvaltningen strävar efter att applicera goda lösningar som denna även i andra delar av verksamheten och att konsolidera befintliga verksamhetssystem.

Förvaltningen har inlett ett arbete med att åskådliggöra stadens kulturverksamheter i kartform (GIS). Syftet är att skapa ett överskådligt kunskapsunderlag för analys och planering av kulturens roll i stadsutvecklingen. Det här arbetet kommer att utvecklas och omfatta befolkningsdata och andra uppgifter om stadens befolkning och verksamheter. Vid förvaltningens avdelningar finns rika datakällor som kan komma till nytta för karttillämpningar och i andra sammanhang. För det ändamålet behöver befintliga data struktureras och lagras på sätt som medger återsökning och bearbetning.

Förvaltningen fortsätter att utveckla sin kommunikation med hjälp av it. Det nya biblioteket i Kista kommer att fungera som ett drivhus för utveckling av digital kommunikation i inomhusrummet. Lösningar med ett stort mått av interaktivitet och personligt anpassad information kommer att erbjudas. Inom stadsbiblioteket kommer det digitala biblioteket fortsatt vara ett viktigt utvecklingsområde i takt med att låntagaren i allt högre grad både lånar och läser digitalt.

Erfarenheterna av den första digitala kulturskylten i stadsmiljön kommer att ligga till grund för nya satsningar. För förvaltningens festivalevenemang finns det behov av att ersätta tryckt material med utomhusskärmar. Sociala medier kommer också att bli viktigare och utvecklas

för att kommunicera förvaltningens verksamheter. Kanalerna lämpar sig särskilt väl för mobila enheter och för att attrahera yngre målgrupper.

Förvaltningens flytt till nytt aktivitetsbaserat kontor kommer att fungera som drivkraft för att använda och utveckla it för att jobba smartare.

Varumärke

I april 2013 lanserades en ny grafisk profil i Stockholms stad. Kulturförvaltningen medverkade som pilot i utvecklingsprojektet. Under året har flera delar av förvaltningen anammat den nya profilen, men vissa delar kvarstår för att de innebär en del extra kostnader. Bytet av den grafiska profilen kommer att ske successivt, men med den stora mängd material och skyltar – både interiöra och exteriöra skyltar behöver förvaltningen göra en samlad satsning. Annars kommer den gamla profilen att riskera att leva kvar i åratal. Önskvärt vore att kunna göra utbytet över 5 års period.

Vid en inventering uppgår exteriörskyltar till ca 350 stycken. I vissa områden finns behov av ytterligare skyltning för att tydliggöra var kulturinstitutionerna finns. Beräknade kostnader för nya skyltar, nedmontering och montering, särskilda satsningar på byte av informationsmaterial m.m. beräknas vara mellan 10-15 mnkr. för samtliga avdelningar inom förvaltningen.

Intäkter

Arbetet med större intäktsfokus fortsätter med sponsringspolicyn som arbetsmetod. Syftet är att vrida organisationen till ett mera extern riktat fokus – från intäktsfokus till försäljningsfokus. Stora delar av taxor och avgifter uppdaterades senast 2013. För att nå större försäljningsfokus bör taxor, avgifter och prissättningsstrategi utvärderas minst vartannat år fortlöpande. Analysen av förvaltningens butiker avseende lager, yta, personal i relation till intäkt för verksamheten som gjordes 2014 förväntas öka försäljningsfokus. Arbetet med att upprätta en strategi för urvalskriterier fortsätter. T.ex. de digitala skyltarna ger förutsättningar att långsiktigt bidra med ökade intäkter och en försäljningsplan är framtagen. Det påbörjade arbetet med att öka intäkterna fortsätter under 2015. Strategin är inarbetad i verksamheten med målet att teckna nya avtal och pilotprojektet som påbörjades under 2013 fortsätter under 2015.

Ledarskap/medarbetarskap

Kulturförvaltningens verksamheter är i hög grad publika och kvaliteten i det personliga mötet med besökaren, låntagaren, eleven eller föräldern är av avgörande betydelse för upplevelsen av verksamheten. Kompetenta, engagerade och välutbildade medarbetare och ett ledarskap som stimulerar till utveckling är en förutsättning för en högkvalitativ och angelägen kulturverksamhet för alla stockholmare. Alla vinner på en ökad mångfald och jämställdhet och det är ett krav att kulturverksamheten ska rikta sig till alla stockholmare.

Ledarskap

Ansvarstagande ledarskap som uppmuntrar till medarbetarnas delaktighet och nytänkande samt ett tydligt fokus på effekter för brukaren är avgörande för kvaliteten. Förmåga att leda i kraft av sina personliga egenskaper som bottnar i en medvetenhet om sig själv och sina reaktioner. Färdighet i att kommunicera på ett klart, tydligt och respektfullt sätt och stimulera medarbetarna att själva utveckla en tydlighet. Att uppmuntra till att skapa förutsättningar för att medarbetarna känner trygghet, öppenhet och nyfikenhet i sina samarbetsrelationer. Och inte minst att stimulera lärande på arbetsplatsen.

Medarbetarskap

Medarbetare med olika bakgrund och preferenser berikar och tillför nya perspektiv och kräver av chefer att leda mångfald och tillsammans med medarbetarna använda den styrka och dynamik som olikheter innebär. Chefer har ett särskilt ansvar som förebilder och normbildare så att alla anställda verkar för mångfald och jämställda attityder.

Medarbetarna behöver nya ”expertkunskaper” men framförallt ökad flexibilitet. Grunden är ett stort inflytande över de dagliga arbetsuppgifterna, att ledarskapet uppmuntrar till nytänkande och nya arbetsmetoder och att alla medverkar i arbetet med att utforma visioner, åtaganden och verksamhetsplaner.

Kompetensförsörjning

Förändrade uppdrag medför behov av att utveckla arbetet med strategisk kompetensförsörjning. Arbetet utvecklas med att på såväl avdelnings- som på förvaltningsgemensam nivå analysera vilken kompetens som behövs, vilken kompetens som finns och vad som behöver utvecklas eller tillföras. Förändrade uppdrag medför även behov av att utveckla ledningsstrukturen så att den förmår svara mot förväntade resultat i de verksamheter kulturnämnden ansvarar för. Ett särskilt fokus på chefsutveckling gäller under planperioden.

Kulturförvaltningen vill profilera sig som en arbetsplats för kreativitet och nytänkande, där nya arbetsformer och metoder utvecklas. Tillsvidareanställd personal borgar för långsiktighet och kontinuitet. Kompetensutveckling, och ett ökat inslag av projektanställningar, ger möjligheter att pröva nytt och tillgodose behov av mer tillfällig karaktär.

Att utveckla och rekrytera personer som har den kompetens som behövs för utökade uppdrag i de olika verksamheterna är mycket viktigt. Till följd av åldersstrukturen har förvaltningen ett relativt stort nyrekryteringsbehov de närmaste åren. Medianåldern är 51 år, ca 22 % av de anställda är över 60 år och endast 2 % under 30 år. Dessutom är andelen utrikes födda bland förvaltningens anställda fortsatt låg jämfört med staden som helhet. Ett strategiskt arbete pågår för att möta behovet att rekrytera och utveckla relevant kompetens enligt metoden kompetensbaserad rekrytering vilket erfarenhetsmässigt ökar mångfalden radikalt, ett arbete som involverar samtliga avdelningar.

Utökning av tjänster från deltid till högre sysselsättningsgrader sker där det är möjligt med hänsyn till bemanning/schemaläggning och adekvat kompetens för nya arbetsuppgifter. Samtliga verksamheter planerar fortsatta satsningar på kompetensutveckling för sina anställda i syfte att bidra till ökad måloppfyllelse.

Arbetet med att minska sjukfrånvaron är en del av förvaltningens hälsofrämjande arbete, som även prioriteras fortsättningsvis. Ambitionen på sikt är att sjukfrånvaron inte bör överstiga 3,5 %. För en fortsatt minskad sjukfrånvaro behövs ett ännu mer intensivt arbete med framför allt den återkommande korta frånvaron. Det sker bland annat genom tidigt agerande tillsammans med företagshälsovården. Det sker även genom ett konsekvent arbete med en förstärkt tillämpning av stadens rehabiliteringsprocess.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

Stockholmarna erbjuds ett stort och brett kulturutbud genom förvaltningens egna verksamheter och genom bidrag till det fria kulturlivet med en budgetomslutning om ca 900

mnr. Förutsättningar för 2015 är att löne- och prisökningar ska rymmas inom ram. Varje % årlig pris- och löneökning innebär för förvaltningen ökade kostnader med ca 9 mnr. Kostnads- och intäktsutvecklingen för budgetområdet bedöms som normal. Det vill säga normala kostnadsökningar förutses såsom löneökningar på avtalsnivå, hyresökningar enligt index och avtal, ökade kostnader för städning, transporter etc, förväntas också utvecklas enligt index. Förvaltningens investeringsbehov, både enligt plan och utanför, kommer under perioden att ge ökade kapitalkostnader.

3.1 Drift

Mnr	VP 2014	PLAN 2015	PLAN 2016	PLAN 2017
Kostnader	915,4	925,3	916,8	942,0
Därav kapitalkostnader	13,4	10,3	12,2	13,8
Intäkter	-107,6	-107,6	-107,6	-114,0
Netto	807,8	817,7	809,2	828,0
KF:s ram	807,8	790,8	760,8	
Diff	0,0	-26,9	-48,4	-828,0

Tabellen följer den i bilaga redovisade sammanställningen av ekonomiska tabeller, bilaga KunKuf och innehåller de kostnadsförändringar kulturförvaltningen beräknat.

Utifrån den investeringsram som ligger för 2015 kommer budgeten för kapitalkostnader justeras med 1,9 mnr, för 2016 och med 1,6 mnr och för 2017. Ökningarna, både inom drift och kapitalkostnader 2016 och 2017, beror på planerade om- och nybyggnationer. Kulturförvaltningen har även beräknat att satsningarna på El-Systema och Läsatsningen ligger kvar i budgeten men att Barnkulturåret och Oppen space utgår. För investeringar inom Bibliotek i rörelse begärs kompensation för ökade kapitalkostnader med 2,4 mnr för år 2015 och 1,9 mnr för år 2016.

Budget bibliotek i rörelse, budget och planerade kostnader

Mnr	2014	2015	2016	2017
Budget	23,3	12,7	3,4	1,4
Engångskostnader	23,3	18,0	0,0	0,0
Till permanent drift	10,6	14,6	2,0	1,4
Därav kapitalkostnadsökning	1,0	2,4	1,9	1,4

Utvecklingen av biblioteksverksamheten inom staden fortsätter utifrån *Strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad*. En konsekvens av planen är att 5,3 mnr för år 2015 måste skjutas till planerad budget. (engångskostnad tillika permanent kostnadsökning samt kapitalkostnadsökning) för att kunna realisera den utvecklingen. Nuvarande biblioteksutvecklingsmedel med tillskott om 5,3 mnr beräknas täcka behovet enligt nuvarande planer fram till och med 2015. I siffrorna ovan ingår planering av eventuella bibliotek i Gullmarsplan, Slussen och Norra Djurgårdsstaden, men inte ombyggnationer av

Stadsbiblioteket vid Odengatan/Sveavägen eller Medborgarplatsens bibliotek.

Såväl Biblioteks- och strukturplanen löper ut 2015 och nya planer för kommande perioder skall arbetas fram. För att kunna fortsätta utvecklingen av biblioteksstrukturen och biblioteksverksamheten med samma höga ambitionsnivå som de senaste åren bedöms, med utgångspunkt i de senaste årens kostnader och utveckling, att biblioteksutvecklingsmedel om cirka 12 mnkr årligen behöver tillföras nuvarande budget. Till detta kommer investeringsmedel på samma nivå som nu, cirka 8-10 mnkr årligen.

En särskilt viktig del av biblioteksutvecklingen de senaste åren har varit digitala biblioteket. Utlåningen av e-media och främst e-böcker fortsätter att dramatiskt öka och delvis locka nya biblioteksanvändare. De ökande antalen lån innebär samtidigt ökande kostnader. Kostnader som inte enbart kan kompenseras av de något minskade antalet utlån av fysiska medier. Utöver kostnad för systemunderhåll och utveckling finns en betydande kostnad för de konkreta e-boksutlånen. 2013 kostade e-boksutlåningen SSB 4 mkr och övriga medier cirka 25 mnkr. Prognosen för 2015 pekar mot en ca 50 procentig ökning av kostnaderna för e-boksutlån och en total mediekostnad på 31 mnkr. Nya aktörer och dramatiskt förändrade affärsmodeller är på väg att introduceras samtidigt som vi ser nya användarvanor. Hur dessa nya förutsättningar påverkar utlåningen och därmed kostnadsutvecklingen för 2015 och 2016 är mycket svårt att förutse. Allt tyder emellertid på både dyrare avtal och ökad efterfrågan.

Ska biblioteken fortsätta möta ny användare genom e-böcker samtidigt som biblioteken vårdar och behåller de användare som föredrar tryckt media förutsätter detta en kraftigt ökad mediebudget avseende e-böcker.

Mediekostnader, prognos	2014	2015	2016
E-böcker	6,5	10,0	15,0
Övriga medier	21,0	21,0	21,0
Totalt	27,5	31,0	36,0
Skillnad mellan budgetår		3,5	5,0

3.2 Investeringar

Investeringar enligt plan

Mnkr	Budget 2014	PLAN 2015	PLAN 2016	PLAN 2017
Stadsmuseet	0,5			
Vård av fontäner och skulpturer	0,7	0,0	0,0	0,0
Liljevalchs konsthall	0,0			
Konstinköp Stockholm konst	0,6	0,6	0,6	0,6
Stockholms stadsbibliotek	1,0	2,5	1,5	1,5
Bibliotek i rörelse	11,3	8,6	5,0	
Kulturskolan	1,0	2,5	2,4	2,4
Utrymme övriga investeringar	2,5	0,7	1,8	1,8
KF:s ram 2014-2016	17,6	14,9	11,3	6,3

Stadsmuseet

Genomförandebeslutet om ombyggnaden av Södra stadshuset kommer att ge underlag för både investeringsbehov och driftskostnadskonsekvenser. Den planerade omstruktureringen av Stadsmuseets verksamhet vid Slussen som innebär en fördubbling av den publika ytan innebär också behov av investering i en ny basutställning samt möbler/inredning om Stockholm och stockholmarna. Basutställningen kan också lyfta fram Södra stadshusets mångfacetterade historia från 1680-talet till idag, som en illustration till hela stadens utveckling.

Skulpturer

Stadens skulpturbestand uppgår till ca 360 skulpturer och fontänskulpturer och dessa förvaltas av Stockholms stadsmuseum. Tack vare 1 % -regeln finns det mycket offentlig konst i Stockholm, men resurserna för att ta hand om konsten behöver justeras när samlingen växer och nya behov tillkommer. För att klara förvaltningen av konst på allmän platsmark behöver Stadsmuseet utöka resurserna för arbetet med bla ett gemensamt datasystem för underhåll och personalresurser för arbetet. Då kan konsten tas om hand på ett helt annat sätt än som nu sker. Kulturförvaltningen önskar lyfta fram att renovering (ca 1,0 mnkr) av konstverk bör inrymmas i en driftbudget ram.

Liljevalchs konsthall

I samband med att Liljevalchs konsthall nyöppnar 2017 finns ett behov att ersätta/komplettera inredning och möbler.

Konstinköp

Stockholm konst gör under året konstinköp med ca 1,0 mnkr och enligt revisorernas påpekande bör ca 0,6 mnkr av dessa vara investeringar.

Biblioteket: Övriga investeringar

Fördelning för perioden är preliminär, årliga investeringar görs bl a för att ersätta alternativt renovera uttjänta inventarier i biblioteksverksamheten i bland annat Asplundshuset. Investeringsmedel avsätts även utifrån tillgänglighets och arbetsmiljöåtgärder samt tillkommande verksamhetsanpassningar.

Nya och renoverade bibliotek/Bibliotek i rörelse

Planeringsarbetet för 2016-2017 ännu inte utfört och angivna belopp vilar därmed preliminära och kommer att förändras när respektive objekt kommer närmare punkten för genomförande. Förvaltningen ber att få återkomma i inriktnings- och genomförandebeslut med mer precisa beräkningar av investeringsmedel. Samtliga nyetableringar sker i nära samverkan med parter inom och utom Stockholms stad. Genom att samverka med andra vidgas bibliotekets koncept och kompetens för att därmed bli mer angeläget. Samarbeten skall samtidigt bidra till mer kostnadseffektivt lokalutnyttjande.

Kulturskolan

I Kulturskolans lokalplan som senare tas upp i Kulturnämnden beskrivs investeringar som är möjliga om Kulturskolan tillförs ytterligare drift- och investeringsmedel. Kulturskolan har ett behov att kunna genomföra omfattande underhåll och standardhöjningar i sina verksamhetslokaler.

Kulturskolan: Övriga investeringar

Kulturskolan behöver göra satsningar för att möta den kraftiga ökningen av barnantalet och verksamhetsanpassningar behöver ske. Det finns ett stort och eftersatt behov av att investera i nya musikinstrument. En del av instrumentparken börjar bli helt uttjänt och dessutom behövs upprustning/komplettering av instrument till musikstudios och specialinstrument till resurscentrets musikundervisning för elever med grav funktionsnedsättning

Nya kurser inom Kulturskolan med fokus på foto, film, radio och ämnesöverskridande så som kultur/musikmix behöver utvecklas. Detta med ambition att i större utsträckning än tidigare skapa förutsättningar för verksamhet för de yngre barnen – där ökningen förutses vara störst, men också för de äldre.

Övriga investeringar

Fördelning för perioden är preliminär, årliga investeringar görs bl a för att ersätta uttjänta inventarier i biblioteksverksamheten. Kulturskolan behöver göra verksamhetsanpassningar och upprustning av befintliga slitna lokaler och teknisk utrustning samt inköp av ytterligare instrument och musikskåp. Investeringsmedel avsätts även utifrån tillgänglighets och arbetsmiljöåtgärder samt tillkommande verksamhetsanpassningar.

Investeringar utöver plan

Investeringsbehov		PLAN 2015	PLAN 2016	PLAN 2017
Stadsbiblioteket	Bibliotek i rörelse	1,0	0,0	0,0
Stadsmuseet	Ny basutställning	6,5	13,2	
	Möbler/inredning		3,5	
Liljevalchs	Möbler/inredning			5,0
Totalt		7,5	16,7	5,0
Kapitalkostnad av gjorda investeringar			1,0	2,2

Beräknad livslängd är 10 år på Bibliotek i rörelse och 5 år på övriga investeringar.

Driftkostnadskonsekvenser av investeringar

Förvaltningen har gjort beräkningar om ökade nettodriftkostnader till följd av de redovisade investeringarna som inte ryms inom investeringsplan för perioden 2015 - 2017. Kostnaden för tillkommande investeringar ryms inte inom ordinarie ram utan behöver finansieras genom utökning av driftsram.

3.3 Betydande projekt som inte är investeringar

Utbyggnad av Liljevalchs konsthall

Sedan 2011 pågår, tillsammans med fastighetskontoret, ett utredningsarbete gällande förutsättningarna för en utbyggnad av Liljevalchs konsthall med ett nytt konstannex i anslutning. Fastighetens byggnader, konsthallen och restaurang Blå Porten, har ett stort underhållsbehov och konsthallens planlösning, logistik, klimatanläggning och säkerhetssystem är inte heller optimal för dagens utställningsverksamhet. Syftet med projektet är att rusta upp konsthallen och restaurangen samt att bygga till konsthallen. Wingårdhs arkitekter i samarbete med Ingegerd Råman har tagit fram ett förslag som juryn bifallit och ett inriktningsbeslut skall komma våren 2014. I fastighetsnämndens budget har investeringsmedel för utredning samt en ram för projektering och genomförande avsatts. För att finansiera driftkostnaden för den utökade verksamheten behöver Liljevalchs ett ökat anslag med 11,8 mnkr till sin årliga driftbudget from 2017.

Liljevalchs konsthall (tkr)	2015	2017	Skillnad
Intäkter	-9 600 000	-16 000 000	6 400 000
Personal	9 400 000	13 790 000	-4 390 000
Lokaler	5 300 000	13 600 000	-8 300 000
Produktion	9 000 000	13 200 000	-4 200 000
Övrigt	1 600 000	2 900 000	-1 500 000
Totalt	15 700 000	27 490 000	-11 990 000
Kostnad per besök	157	138	

Genom en utbyggnad av konsthallen beräknas besökarna öka till ca 200 000 stycken jämfört med dagens ca 100 000 stycken. Kostnaden per besök beräknas minska med ca 20 kr till 138 kr per besök.

Stadsbiblioteket

Stockholms stadsbibliotek i Asplundhuset saknar idag flera viktiga funktioner som kännetecknar ett samtida bibliotek. Självaste fastigheten är i stort behov av reparation och underhåll. Verksamheten kräver relativt stora förändringar av funktionerna för att effektivisera lokalanvändningen och skapa förutsättningar för en modern drift av ett bibliotek med ett utbud som är anpassat till efterfrågan. I en sådan ombyggnad ingår en ny multifunktionell samlingssal och ett större barnbibliotek för Stockholms alla språk.

Stadsmuseet

Södra stadshuset/Stadsmuseet står inför en ombyggnad med målsättningen att skapa förutsättningar för en modern, flexibel och utvecklingsbar museiverksamhet för publik, samlingar och personal. Ombyggnaden ska - förutom att uppnå myndighetskraven - tillvarata och utveckla Södra stadshusets kvaliteter och maximera lokalutnyttjandet för publika ändamål. Dessutom ska förutsättningar skapas för en långsiktig och ekonomiskt effektiv förvaltning av byggnaden. För att möjliggöra ombyggnaden måste byggnaden evakueras i sin helhet under ca 18 månader. Under evakueringstiden kommer den publika verksamheten att bedrivas i redan befintliga lokaler samt i olika samarbeten. Däremot kommer ersättningslokaler att behövas för personal. Delar av personalen kommer att kunna rymmas i kontorslokaler i Magasin 5 och på Medeltidsmuseet men ytterligare ca 40 tillfälliga arbetsplatser kommer att hyras i anslutning till befintliga lokaler i Frihamnen. Efter återflytten till Södra stadshuset kommer ca 40 arbetsplatser att behöva hitta en permanent ny placering. Den långsiktiga placeringen behöver utredas ytterligare.

Inför återöppnandet av Södra stadshuset/Stadsmuseet hösten 2016 kommer huset att nyinredas och en ny basutställning produceras. I utställningen ska både Stockholms och Södra stadshusets historia lyftas fram. Utställningsproduktionen ska utgå från ledorden passion och nyfikenhet och utställningarna ska formas med stöd av olika fokusgrupper för att bli kvalitativt bättre, nå fler (ökning 30%) och mer specifika målgrupper och leda till nöjdare besökare. Faktarummet och Slussens bibliotek får nya, större lokaler med en egen entré från Peder Myndes backe men kommer också att kunna nås genom utställningarna. Genom att större delar av byggnaden blir publika blir Stadsmuseet både synligare och mer tillgängligt och förhoppningen är att på sikt kunna dubbla antalet besökare, dvs närmare en halv miljon per/år. Ombyggnaden liksom verksamhetsförändringarna kommer att innebära driftkostnadsökningar från 2016-2017.

Stadsmuseet (mnkr)	2015	2016	2017
Hyreskostnadsökning	0	2,5	2,5
Investering basutställning	6,5	13,2	0
Kapitalkostnader	0	1,4	3,8
Total driftpåverkan		3,9	6,3

Medborgarhuset

Att utveckla Medborgarhuset är en komplex uppgift. Byggnaden utgör en del av projektet Södermalms hjärta och innehåller ett flertal hyresgäster varav kulturförvaltningen med dess verksamheter är en. Fastighetsnämnden och kulturnämndens gemensamt beslutade inriktningsbeslut pekar mot klara förbättringar för kulturförvaltningens verksamheter, inte minst ur tillgänglighetssynpunkt. Förhoppningen är att bibliotek och kulturskola ska bli synligare, tillgängligare och få mer funktionella lokaler. Avgörande är dock hur den slutliga placeringen av lokaler, entréer och interna flöden gestaltar sig. För bibliotekets del är det viktigt att så stor del som möjligt hamnar i markplan.

4 Övriga redovisningar

Taxor och avgifter

Kommunfullmäktige beslutar om taxor och avgifter för kulturskoleverksamhet. Avgifterna föreslås oförändrade för 2015.

Miljö

Kulturförvaltningens miljöorganisation kommer under 2015 fortsätta arbeta enligt Kulturnämndens miljöhandlingsplan. Inriktningen kommer under 2015 och 2016 att vara mål nr 2: ”Giftfria varor och byggnader” med huvudsakligt fokus på att miljö- och hälsofarliga ämnen i upphandlade varor ska minska. Detta ska ske i linje med Stockholms stads Kemikalieplan 2014 - 2019.

Förvaltningen fortsätter också att utveckla mål nr 7: ”Hållbar publik verksamhet och kommunikation” i syfte att inspirera medborgarna till en hållbar livsstil.

5 Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

I Stockholms stads vision för 2030 är målet att staden ska uppfattas som mångsidig, upplevelserik, innovativ och växande och med medborgarperspektivet i fokus. Allt eftersom Stockholm utvecklas och befolkningen ökar förändras även behoven och efterfrågan på kultur och upplevelser. Under de senaste åren har Kulturförvaltningen lagt särskild fokus på de strukturella planeringsfrågorna inom flera verksamhetsområden. Syftet är att ligga i framkant och ha beredskap att möta de förändrade behoven och ökad efterfrågan.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av faktorer som förändrar behovet av lokaler

Stockholms stadsbibliotek, Stockholms stadsmuseum, Liljevalchs och Kulturskolan Stockholm erbjuder var och en och allt mer varierad verksamhet.

Kulturskolan har sedan hösten 2013 arbetat med att ta fram en lokalplan för kulturskolans verksamheter som kommer fungera som ett stöd i arbetet att säkerställa att lokalresurserna används effektivt. Planen kommer att presenteras under april månad 2014 och belyser olika

faktorer som påverkar framtida lokalbehov samt kommer ge en långsiktig inriktning för lokalplaneringen inom kulturskolans verksamhet.

Dagens bibliotek i rörelse är öppet för medborgarnas påverkan. Genom dialog och samarbeten vidgas stockholmarnas förväntningar på biblioteket och dess verksamhet. Den bredare verksamheten ställer nya krav på bibliotekens lokaler och kompetens och dess möjligheter att ta tillvara nya digitala möjligheter. Ska biblioteket innehålla "mer" krävs också att platsen anpassas för "mer". De fysiska biblioteken utvecklas från medial förvaring, mot att även erbjuda utrymmen för berättelser och lärande i vid mening. Det ställer andra krav på lokalens utformning. Fortfarande behövs plats för hyllor med medier, men också nya förutsättningar för bl a högljudd poetryslam, digitala helpdesks och rum för tyst eftertanke kanske samtidigt vid samma bibliotek. Det kräver ombyggnationer då det idag endast är möjligt vid ett fåtal av stadens bibliotek.

I samband med ny biblioteksplan tas även en ny strukturplan fram som ska belysa faktorer som påverkar framtida behov av bibliotekslokaler. Ett Stockholm som växer påverkar befolkningsstrukturen och det är viktigt att se över behoven generellt, vilka lokaler ska finnas och var ska de ligga, vilka är målgrupperna, behövs förstärkningar för några etc.

5.3 Kapacitet

Kulturförvaltningens lokalinhav omfattar ett hundratal lokaler varav flertalet avser bibliotek och lokaler avsedda för Kulturskolans verksamhet. Totalt rör det sig om cirka 90 000 kvm och en sammanlagd hyreskostnad på ca 121 mnkr per år. Utöver de förhyrda lokalerna bedrivs en omfattande verksamhet i skollokaler vilka Kulturskolan betalar hyra för men som inte omfattas av hyresavtal.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

Byggnation av Nya Kista bibliotek i Kista Galleria pågår med planerad invigning under augusti 2014. Den nuvarande lokalen som hyrs av Micasa fastigheter är uppsagd och förvaltningen planerar att avveckla lokalen till sista kvartalet 2014. Samverkan med stadsdelsförvaltningen om en ny mötesplats/bibliotek vid Hässelby torg är förvekligad och invigdes under februari 2014.

I den strategiska planen för framtidens kulturskoleverksamhet under 2014-2016 anges bland annat området kring Brommaplan, som är föremål för genomgripande förändringar under perioden. Där kommer befintlig bussterminal att överdäckas och bebyggas och förtätas med nya bostäder. I slutet av perioden kommer befintliga kulturskolelokaler i centrum rivas. Nya har planerats och färdigställs till 2017. Kulturskolan planerar att flytta in i tillfälliga lokaler under byggtiden.

Stockholm växer och förändras och nya stadsdelar planeras och byggs i snabb takt. Till år 2020 har staden som mål att bygga 140 000 nya bostäder och befolkningen förväntas öka med 120 000 invånare. En analys av framtida behov utifrån det scenariet innebär omräknat att det skulle behövas ett tillskott på sju nya kulturskolelokaler med 4 900 nya elevplatser för att verksamheten ska kunna ligga kvar på samma nivå som idag. Kulturskolan har idag 22 egna lokaler och hyr lokaler bl a i ett 70-tal grundskolor. Det kommer fortfarande att vara viktigt att ha tillgång till lokaler i skolor, inte minst de i strategiska lägen. Men att även ha egna lokaler är också en förutsättning för Kulturskolans verksamhet då de i högre utsträckning kan

anpassas för verksamhetens olika behov.

Kulturskolans lokaler, Resurscentrum, vid Flemminggatan 113 har sagts upp av fastighetsägaren som har behov av lokalen för egen verksamhet och kulturskolan har under hösten letat efter ersättningslokal. Ny lokal har hittats vid Globenområdet. Avtal beräknas att kunna tecknas inom kort och intensiv planering pågår i syfte att iordningställa lokalen till terminsstart hösten 2014. Lokalytan i den nya lokalen blir något högre, dock till en jämförbar eller till en något lägre årshyreskostnad än tidigare.

Förväntad utveckling sker parallellt med förvaltningens uppdrag att förbättra och effektivisera nyttjandet av lokaler. Det ska även möjliggöra ett samutnyttjande av lokalytor både internt och med externa aktörer i syfte att uppnå positiva synergieffekter både verksamhetsmässigt och ur ekonomiskt hänseende. Syftet är ju att på sikt minska lokalkostnadernas andel av den totala budgeten till förmån för verksamhet.

Tendensen är att hyror och lokalrelaterade kostnader ökar. Detta gäller för såväl egna verksamheter som för det fria kulturlivet som tillsammans utgör en väsentlig del av det kulturutbud som stockholmarna tar del av. Utöver normal hyresutveckling påverkar en ändrad bolagslagstiftning hyressättningen för fastigheter ägda av kommunala fastighetsägare.

5.5 Kostnadsutveckling

Förvaltningens framtidsanalys visar tydligt att en av kulturens största utmaningar är att lokalhyror och fastighetsrelaterade kostnader tar en allt större del av ramanslaget. Detta innebär att ekonomin för kulturellt utbud minskar löpande om inte kostnadsökningarna kan matchas med nya intäkter eller ökade anslag. En av förvaltningens strategier är att arbeta för att effektivisera lokalutnyttjandet. Det kan möjliggöras genom ett samutnyttjande av lokalytor både internt och med externa aktörer i syfte att uppnå positiva synergieffekter både verksamhetsmässigt och ur ekonomiskt hänseende. Ett bättre samarbete mellan stadens förvaltningar och bolag skulle kunna effektivisera lokalutnyttjandet.

5.6 Effektiviseringsmöjligheter

Kommunfullmäktige beslutade under januari 2013 om en strategisk lokalförsörjningsplan för stadens administrativa lokaler. I planen föreslogs att vissa centralt belägna förvaltningar ska flytta sina arbetsplatser från innerstad till ytterstad, bl a kulturförvaltningen.

Kulturförvaltningen fick under våren en fråga från Familjebostäder om lokaler i Rinkeby.

Kulturförvaltningen önskade att samlokalisera sig med bolagets områdeskontor i föreslagna lokaler. Utredning och planering kring flytt till nya lokaler har pågått sedan september månad 2013, ett kostnadsunderlag och hyresoffert har presenterats av Familjebostäder. Förvaltningen kommer att presentera ett genomförandeärende för beslut i kulturnämnden under april månad 2014 för flytt 1 september 2014.

5.7 Övrigt

När förvaltningarna flyttar från befintliga lokaler i innerstan till nya lokaler i ytterstaden kommer stora delar av den idag utplacerade konsten på förvaltningarna att lämnas igen. Sammanlagt medför detta att ca 1510 konstverk skall återlämnas till Stadsmuseet under närmaste året/åren – måleri, reliefer, mosaiker, grafik och annan konst på pappersbas, textilier

och skulpturer. Det är ca 11% av det totala antalet utlånade konstverk idag. Eftersom det återlämnas fler konstverk än vad som efterfrågas är det redan platsbrist i magasinerna. Vid flyttningar till andra lokaler kan mycket av den konst som funnits på den gamla arbetsplatsen bli svår att placera på det nya stället eftersom färger, material, ljus och byggnadsstil ändras.